

Tid til at opdrage deres Børn, til at passe deres Husholdning og hjælpe deres Mand, arbejde ofte i timevis til Skade for deres Lunger og Øjne for at kunne klæde sig efter nyeste Mode. Bøndernes Hustruer købe Juveler i stor Maalestok. I Hovedstaden fremkalder denne usunde og smagløse Liden-skab for ydre Pragt den største fysiske og moralske For-dærvelse.« I Spanien staar det ikke bedre til. Herfra skriver den udmærkede Forfatterinde Concepcion Arenal i samme Bog: »Pyntesygen er en sand Ødelæggelse for vore Kvinder, den forstyrrer Huslivet, den nedbryder Æresfølelsen, den be-reder Vejen for Prostitution. Den finder Indgang i de fattigste Hjem. Denne Svaghed lader sig let forklare ud fra vore Kvinders daarlige Stilling, men den er en lige stor Ulykke for dem selv og for Fædrelandet.« Og: »Jeg skammer mig ved at tilstaa det, en Mængde af vore Kvinder overvære Tyrefægt-ningerne; men de høre alle til de lavere Klasser og til Aristokratiet — deriblandt den kongelige Families Damer.« Det er derimod i Spanien som andet Steds Mellemklassens Kvinder, som gaa i Spidsen for Arbejdet paa Oplysning og sociale Reformer blandt Kvinderne.

Englands og Amerikas Kvinder ere naaet videst i Selv-stændighed. De ere ikke fri for Tilbøjelighed til Luxus; men det er dog ogsaa i disse Lande, der arbejdes ivrigst for en Reform i Klædedragten og for den sunde legem-lige Udvikling hos Kvinden. I et amerikansk Blad kunde man for nylig læse om en ung Dame, der havde tilbagelagt Vej-en fra Stillehavet til Michigansøen til Hest. Og stort var det per-sonlige Mod og den fysiske Udholdenhed, de amerikan-ske Kvinder lagde for Dagen under Krigen med Sydstaterne.

Lad os se Sagen i Øjnene. Lad os indrømme, at der selv i vore mere tarvelige og beskedne Forhold kan være Ofre, der bør gjøres, Vaner, der bør lægges af, kort en Del kvindelig Overforfinelse, som der maa brydes med, naar vi ville vinde det større Gode, en fri og selvstændig Stilling. Men ikke, som Strindberg forlanger, at Arbejdet paa Kvindens Frigjørelse bør skydes til Side for at fremme Løsningen af det store sociale Spørgsmaal. Det vilde være ganske uhen-sigtsmæssigt, blandt andet af den Grund, at dette Spørgsmaal ikke kan løses uden Kvindens Medvirkning. Hvorledes skal Arbejdsklassen kunne frigjøres, saa længe Kvinderne staa paa